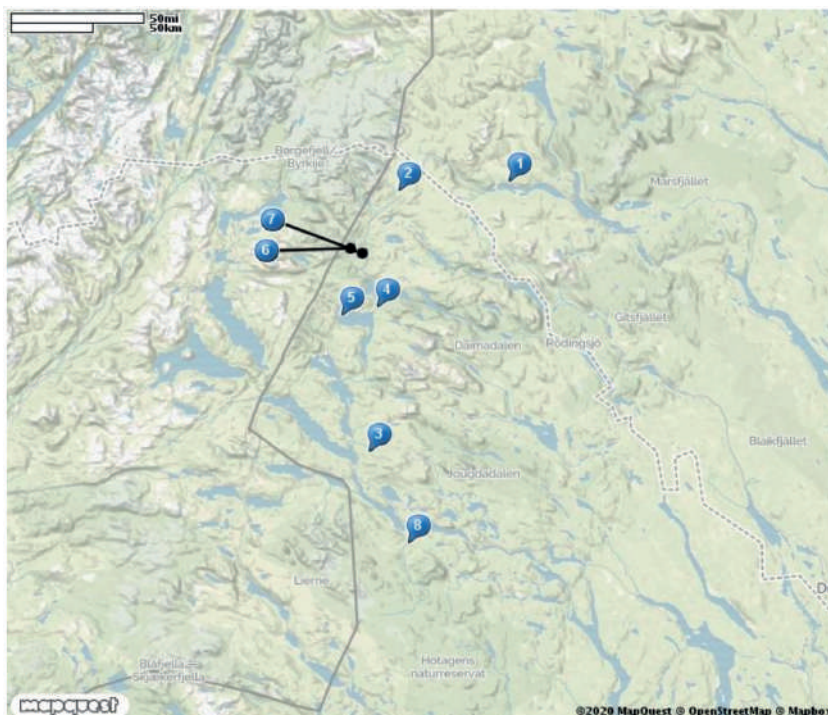

Reserapport

Årets resa till norra Jämtland och södra Lappland var jubileum med den tionde resan med Avifauna dit sedan 2016. Även årets resa infriade de flera förhoppningarna och några fina bonusar. Vädret var med få undantag strålande. De första dagarna var rejält varma, men uppe på kalfjället svalkade en lagom bris som både höll undan de värsta myggsvärmarna och dito värmen. Snön hade smält undan bra på Stekenjokk och det var enkelt att ta promenader i terrängen. Jämfört med förra året var det betydligt mer liv och rörelse i skogen bland mesar och andra småfåglar när vi gav det tid.

1. Klimpfjäll
2. Stekenjokk
3. Gäddede
4. Ankarede
5. Brakkåfallet
6. Bjurälvens naturreservat
7. Leipikvattnet, Frostviken
8. Hällingsåfallet

Resrutt

3/7

Resan startar i Östersund – Tysjöarna – Strömsund – Trappstegsforsen – Klimpfjäll

4/7

Klimpfjäll – Stekenjokk – Hamptjärn – Klimpfjäll

5/7

Klimpfjäll – Stekenjokk – Hamptjärn – Fatmomakke – Klimpfjäll

6/7

Klimpfjäll – Stekenjokk – Gaustafallet – Ankarede – Gäddede

7/7

Gäddede – Ankarede – Brakkåfallet – Gäddede

8/7

Gäddede – Bjurälvens naturreservat – Gäddede

9/7

Gäddede – Hällingsåfallet – resan avslutas i Östersund

Resedagbok

3 juli.

Under morgonen samlade vi ihop oss i minibussen vid olika hotell och centralstationen i Östersund för ett första stopp vid Tysjöarna. Där fick vi tid att hälsa mer ordentligt på varandra och bocka av några arter som annars är svåra under resan.

Därefter fick vi en bokstavlig och bildlig smakstart på resan när vi stannade för lunch och sjungande videsparv söder om Ollsta. Vi valde en annan väg mot Klimpfjäll jämfört med förra årets resa, och svängde mot nordväst innan Dorotea. Vägen vi tog var nästan öde och med hisnande utsikter från Rönnäsmyrans, innan vi svängde in på Vildmarksvägen vid Strömnäs. Ett sista stopp tog vi vid Trappstegsforsen där några lyckades se en avlägsen försärla.

Framme på fina Klimpfjällsgården serverades vi en utsökt middag innan vi i skymningen gav oss ut för dubbelbeckasinspel. Det klassiska stället vid boendet var dock tomt trots ihärdig väntan, däremot fick vi fina observationer på en av resans många blåhakar. Vi försökte därför vid det andra stället längre upp i backen där vi hittade en spelplats till 2020: Där var lyckan bättre och vi fick mycket fina obsar på en individ som stod helt exponerad under en lång stund.

Något matta efter en lång och extremt varm dag tog vi därefter välförtjänt nattvila.

4 juli.

Heldag på kalfjället.

Frukosten på Klimpfjällsgården var utsökt och laddade med medhavd lunch från hotellet begav vi oss söderut mot Stekenjokk. Första stopp blev gruvsjön där vi tillbringade några timmar och tog kortare promenader i omgivningen. Fåglarna på och runt kalfjället är ofta oblyga, men kräver samtidigt tid att hitta. Därför är det vanligen möda väl värd att ge en lokal lång tid. Således hade vi efter några timmars skådande när sjön fått fina observationer av mosnäppa, ljungpipare, fjällripa och överflygande fjällabbar!

Smalnäbbad simsnäppa. Foto: Stefan Johansson.

Framåt lunchtid körde vi vidare till Hamptjärn där vi inmundigade vår medhavda och smakfulla lunch. Här bjöds vi på fantastiska obsar av två smalnäbbade simsnäppor på mycket nära håll och fler fjällabbar och sjungande lappsparv.

Efter lunch och medhavt kaffe rörde vi oss tillbaka norrut över Stekenjokk och tog en längre promenad in på kalfjället på Lapplandssidan. Belöningen blev riklig med en fjällripa till, flera ljungpipare och tio lappsparvar! Dagens skådning avslutades längs en annan stig där vi bjöds uppvisning av några blåhakar.

Blåhake. Foto: Stefan Johansson.

5 juli.

Även andra morgonen startade vi mot Stekenjokk, men med ett första stopp vid ett mindre tillopp till Saxån där vi bjöds på ännu fler blåhakar. Denna resa fick vi verkligen chansen att se oss mätta på denna juvel – om nu det är möjligt! Därefter upprepade vi stoppet vid gruvsjön där vi på nytt fick se fjällabb och hade ypperliga observationer av mosnäppa och lappsparv.

Lunchpaus blev naturskönt denna dag, även om namnet "betongbunkern" inte antyder det. I själva verket hade vi en grandios vy med fjällsidorna när vi åt vår italiensk-norrländska lunch från hotellet medan vi fick uppvisning av fjällabbar, ljungpipare och fjällvråkar. Och så plötsligt fick vi syn på en stor mörk fläck mitt i område av snö som ännu inte smält undan – det var en stor flock renar som stod och svalkade sig!

Eftermiddagen skiftade till fokus på kultur, då vi besökte den samiska kyrkbyn Fatmomakke. Det är ett vackert område med levande kultur, men också byggnader som sköts som museum där besökare kan vandra omkring och läsa om historien. Kyrkbyn är vackert belägen vid Ransarån, en vik till Kultsjön. Själva kyrkan är vackert bevarad. Vi avslutade besöket med glass och inhandling av mygghattar.

Under dagen hade vi bestämt att göra en extra kvällsutflykt. Så efter middagen styrde vi upp på kalvfjället mot Stekenjokk än en gång. Det var betydligt svalare och en lite större aktivitet kunde märkas bland vadare och ripor. Vår första tanke var att följa en öppen rutt in på Jämtlandssidan av kalvfjället från betongbunkern, men rутten började med ett vad som avskräckte. I stället fick vi vackert vänta medan hundratals, eller snarare tusentals renar passerade oss på närhåll över vägen. En mäktig upplevelse i kvällsljuset.

Dalripa. Foto: Stefan Johansson.

Kvällsutflykten avslutades med en längre promenad in på kalvfjället på Lapplandssidan som belönades med fler fina obsar av lappsparv och fjällripa. Och mängder av knott!

6 juli.

Sista morgonen på Klimpfjällsgården och utcheckning och sedan åkte vi för sista gången för denna resa upp på Stekenjokk. Dagens första stopp blev vid en bro över Saxån där en strömstare sågs. Strax senare blev det korta och avlägsna observationer av en kungsörn, en avlägsen stor falk (jakt- eller pilgrimsfalk) samt fjällvråk.

Med det tog vi avsked till kalvfjället och rörde oss nedåt. Första stopp och lunch blev vid Gaustafallet med fina möjligheter till fotografering.

Eftermiddagens promenad blev vid Ankarede kyrkby. Större delen av gruppen gick en längre rutt in längs stigar och uppåt, men den deltagare som valde att hålla sig kvar nere i byn drog den största vinstlotten och fick se resans enda lavskrika!

Framåt kvällen anlände vi till Pilgrimshotellet med makalös utsikt över Kvarnbergsvattnet!

Fjällriipa. Foto: Stefan Johansson.

7 juli.

Dagen började ypperligt! Planen var en längre promenad med utgångspunkt från Ankarede men redan på vägen till den lilla byn fick vi se en kull dalripor med en dalripehöna!

Promenaden besvärades lite av resans enda regnskur som varade några timmar. Regnet var inte värre än att vi strävade på bra längs stigar och spänger långt in i området. Vi hoppades på hackspettar och fler höns, och förstås lavskrika, men belönades i stället med spelande småspov, korta obsar av korsnäbbar och flera meståg. Tillbaka i byn hittade vi tacknämligt regnskydd då vi skulle inta vår lunch, men fick i stället stifta bekantskap med svärmar av knott. Till vår glädje var kaféet öppet i år och de flesta skaffade sig en god fika.

Efter lunch behagade solen titta fram och torka upp oss och vi styrde via Blåsjön mot Brakkåfallet. Dagens utfärder rundades av med ett improviserat kör på mindre vägar mot Gäddede. Bästa stopp blev vid en topp vid Myrskalruet där utsikten var (mer än) milsvid och en ryttlande fjällvråk höll oss sällskap.

8 juli.

Dags för resans längst utflykt till fot! I stort sett hela dagen efter frukost tillbringade vi i Bjurälvens naturreservat. Det är en styv promenad – först längs spänger genom skogsmark och vackra små myrar som är pedagogiskt skyltade med namn och information om olika växter. Efter några timmar av smygande genom skog nådde vi en rastplats där vi gjorde en liten eld och grillade korv i hopp om att locka fram lavskrikor, men tricket fungerar troligen bättre under kallare delar av året.

Därefter fortsatte vi ned i det unika karstområdet med många doliner. Älven rinner under marken här och vittrat berget så att slukhål uppstått och även om stigen är väl upptrampad är det mycket uppför och mycket nedför. Vi fick fina observationer på strömstare och fjällvråk och en stund hoppades vi att en fältsparv skulle visa sig vara resans andra videsparv, men efter en stund exponerade sig den lille och var den vanligare kusinen sävsparv.

På vägen hem kände vi att vi hade lite mer att ge och tog en omväg på mindre grusvägar längs Blåsjöälven och den lilla bergstoppen Klumpidklumpen. Bland annat fick vi se en fiskande smålom fint i sydspetsen av Blåsjön.

9 juli.

Resans sista dag. Efter frukost i vanlig ordning packade vi in oss i bussen för att med visst vemod lämna norra Jämtland för denna gång. Första stopp var vid imponerande Hällingsåfallet. Det är Sveriges längst kanjon om 800 meter och med en höjd om 42 meter. I det vackra solljuset bildades en stationär regnbåge i den mycket fuktiga luften. Bland fåglar sågs forsärila.

Från Hällingsåfallet valde vi småvägar tillbaka till Östersund för chans på höns och ugglor. Det visade sig mycket lyckat och vi fick se tjäder vid tre olika ställen längs vägen och fick även mycket granna observationer av pilgrimsfalkar runt en klippa!

Tillbaka i Östersund skildes vi åt vid diverse hotell och centralstationen innan andra transporter togs oss hem till de olika delarna av Sverige.

Tack till alla deltagarna på resan och väl mött på framtida resor!

David Armini

Ljungpipare. Foto: Stefan Johansson.

Artlista i utskriftsvänligt format

Fåglar:

1. **Tjäder** Sedd vid tre ställen längs vägen från Hällingsåfallet 9.7 med 1 halv vuxen kyckling, 2 kycklingar samt 2 honor
2. **Fjällripa** 3 Stekenjokk 4.7 och 1 par Stekenjokk 5.7
3. **Dalripa** 1 hona med minst två kycklingar sprang över vägen strax innan Ankarede 7.9
4. **Bläsand** 4 Tysjöarna 3.7 och 10 Saxån 4.7
5. **Gräsand** Observerad vid Tysjöarna 3.7 samt Stekenjokk och Saxån 4.7
6. **Stjärtand** 2 Stekenjokk 6.7
7. **Kricka** 4 Hamptjärn 4.7 och 3 Hamptjärn 5.7
8. **Vigg** Observerad 3 dagar i Tysjöarna, Stekenjokk samt Saxån
9. **Sjööorre** 4 Hamptjärn 4.7
10. **Knipa** Observerad i Tysjöarna 3.7 samt 1 Ankarede 7.7
11. **Storskrake** 1 Blåsjön 8.7
12. **Småskrake** Observerad Tysjöarna 3.7
13. **Vitkindad gås** 10 flög över vägen 3/7 i närheten av Strömsund
14. **Tornseglare** Observerad samtliga dagar utom 4.7
15. **Gök** 1 Tysjöarna 3.7, 1 Klimpfjäll och 2 Saxån 5.7, 1 Ankarede 6 respektive 7.7
16. **Ringduva** Observerad samtliga dagar
17. **Tamduva** 1 Strömsund 3.7
18. **Trana** Flera ex längs vägen Strömsund - Klimpfjäll 3.7 respektive Gäddede - Östersund 9.7
19. **Skäggdopping** 4 Tysjöarna 3.7
20. **Tofsvipa** Flera ex längs vägen Strömsund - Klimpfjäll 3.7 respektive Gäddede - Östersund 9.7
21. **Ljungpipare** 2 Stekenjokk vardera 4, 5 och 6.7
22. **Större strandpipare** Observerad i Stekenjokk 4, 5 och 6.7
23. **Småspov** 1 Ankarede 6.7, 7 Ankarede 7.7 samt 1 Bjurälvens naturreservat 8.7
24. **Storspov** Enstaka längs vägen Strömsund - Klimpfjäll 3.7 respektive Gäddede - Östersund 9.7
25. **Mosnäppa** 3 Stekenjokk 4.7 och 1 Stekenjokk 5.7
26. **Kärrensäppa** 1 Stekenjokk 5.7
27. **Morkulla** Minst 1 Klimpfjäll 3.7
28. **Dubbelbeckasin** Minst 1 Klimpfjäll 3.7
29. **Enkelbeckasin** 1 Tysjöarna 3.7 och vardera 1 Hamptjärn 4, 5 och 6.7
30. **Smalnäbbad simsnäppa** 1 par Hamptjärn 4.7 samt 1 Hamptjärn 1.7
31. **Drillsnäppa** Observerad 7 dagar
32. **Skogssnäppa** 1 Ankarede 6.7
33. **Rödbena** Observerad 4, 5 samt 6.7 Stekenjokk
34. **Grönben** 5 Ankarede 6.7 och 2 Ankarede 7.7
35. **Gluttsnäppa** 2 Tysjöarna 3.7 och 2 Ankarede vardera 6 och 7.7
36. **Skrattmå** Allmän Tysjöarna 3.7
37. **Fiskmå** Observerad 7 dagar
38. **Silvertärna** 5 Stekenjokk 4.7 och 3 6.7 respektive 2 7.7 Ankarede
39. **Fisktärna** 1 Tysjöarna 3.7
40. **Fjällabb** 2 Stekenjokk och 4 Hamptjärn 4.7, 12 Stekenjokk 5.7 samt 2 Stekenjokk 6.7
41. **Smålom** 1 Ankarede 7.7 och 1 Blåsjön
42. **Storlom** 1 Stekenjokk 5.7
43. **Kungsörn** 1 2K+ sågs kort Stekenjokk 6.7
44. **Sparvhök** 1 sågs i närheten av Strömsund 3.7
45. **Brun kärnhök** 1 hane Tysjöarna 3.7
46. **Fjällvråk** Sedd med 1 till 4 ex varje dag under resan
47. **Ormvråk** 1 vardera längs vägen Strömsund - Klimpfjäll 3.7 respektive Gäddede - Östersund 9.7
48. **Göktyta** 1 hörd Ankarede 7.7
49. **Större hackspett** Observerad vid Tysjöarna 3.7 respektive Bjurälvens naturreservat 8.7
50. **Tornfalk** 1 längs vägen Strömsund - Klimpfjäll 3.7 och 1 Stekenjokk 4.7
51. **Lärkfalk** 1 utanför Östersund 9.7
52. **Pilgrimsfalk** 1 trolig sågs på stort avstånd Stekenjokk 6.7 och två sågs fint längs vägen Gäddede - Östersund 9.7
53. **Lavskrika** 1 Ankarede 6.7
54. **Nötskrika** 1 längs vägen Gäddede - Östersund 9.7
55. **Skata** Observerad 7 dagar
56. **Kaja** Allmän runt Östersund och Strömsund 3 respektive 9.7
57. **Gråkråka** Observerad 7 dagar
58. **Korp** Observerad 3, 4, 5 samt 6.7 runt Klimpfjäll, Fatmomakke samt Stekenjokk
59. **Svartmes** 1 Bjurälvens naturreservat 8.7
60. **Tofsmes** 1 Fatmomakke 5.7
61. **Tallita** 3 Tysjöarna 3.7, 1 respektive 10 Ankarede 6-7.7 samt 1 Bjurälvens naturreservat 8.7
62. **Blåmes** 5 Fatmomakke 5.7
63. **Talgoxe** Observerad Tysjöarna 3.7, Ankarede 6-7.7 samt Bjurälvens naturreservat 8.7
64. **Ladusvala** Observerad 7 dagar
65. **Hussvala** Observerad 7 dagar
66. **Lövsångare** Observerad 7 dagar
67. **Gransångare** Observerad 7 dagar
68. **Sävsångare** 1 sjungande Tysjöarna 3.7
69. **Svarthätta** 1 sjungande Tysjöarna 3.7 och 2 sjungande vid stopp längs vägen Gäddede - Östersund 9.7
70. **Kungsfågel** Observerad i Ankarede 6-7.7 samt Bjurälvens naturreservat 8.7
71. **Gärdsmyg** 1 sjungande Bjurälvens naturreservat 8.7
72. **Nötväcka** 1 Tysjöarna 3.7
73. **Koltrast** Observerad Tysjöarna och Klimpfjäll 3.7, i Ankarede 6-7.7 samt Bjurälvens naturreservat 8.7
74. **Björktrast** Observerad 7 dagar
75. **Rödvingetrast** Observerad 7 dagar
76. **Taltrast** Observerad Tysjöarna 3.7, i Ankarede 6-7.7 samt Bjurälvens naturreservat 8.7
77. **Grå flugsnappare** Observerad Tysjöarna 3.7, i Ankarede 6-7.7 samt Bjurälvens naturreservat 8.7
78. **Rödhake** Observerad i Ankarede 6-7.7 och Bjurälvens naturreservat 8.7
79. **Blåhake** 3 Klimpfjäll 3.7 och 4-5 vardera 4.7, 5.7 samt 6.7 i Stekenjokk eller längs vägen Stekenjokk till Klimpfjäll.
80. **Svartvit flugsnappare** Enstaka eller par noterade vid Tysjöarna 3.7, Klimpfjäll 4.7, Fatmomakke 5.7 samt Ankarede 6-7.7
81. **Rödstjärt** 2 Tysjöarna 3.7, 2 respektive 5 Ankarede 6-7.7
82. **Buskskvätta** 1 längs vägen från Hällingsåfallet 9.7
83. **Stenskvätta** 2 Stekenjokk vardera 4, 5 samt 6.7
84. **Strömstare** 1 Saxån 6.7 samt 2 Bjurälvens naturreservat 8.7
85. **Gråsparv** Observerad i Strömsund 3.7
86. **Pilfink** 2 Gäddede 7.7

- 87. Järnsparv** *Enstaka upp till 5 vid Tysjöarna 3.7, Fatmomakke 5.7, Ankarede 7.7 samt Bjurälvens naturreservat 8.7*
- 88. Gulärta** *Observerad 7 dagar*
- 89. Forsärta** *1 Trappstegsforsen 3.7 och 2 Hällingsåfallet 9.7*
- 90. Sädesärta** *Observerad 7 dagar*
- 91. Ängspiplärka** *Allmän Stekenjokk 4-6.7*
- 92. Trädpiplärka** *Enstaka sjungande Tysjöarna 3.7, Fatmomakke 5.7 samt Ankarede 7.7*
- 93. Bofink** *Allmän Fatmomakke 5.7 samt Ankarede 6-7.7*
- 94. Bergfink** *Observerad 5 dagar*
- 95. Domherre** *2 Fatmomakke 5.7, 2 Ankarede 6.7 samt allmän Bjurälvens naturreservat 8.7*
- 96. Grönfink** *Enstaka Tysjöarna 3.7 och Ankarede 6-7.7*
- 97. Gråsiska** *Enstaka Stekenjobb 5-6.7*
- 98. Större korsnäbb** *3 Ankarede 7.7*
- 99. Mindre korsnäbb** *1 Ankarede 7.7 och 1 Bjurälvens naturreservat 8.7*
- 100. Grönsiska** *Observerad 7 dagar*
- 101. Lappsparv** *Observerad vid Stekenjokk med 11 ex 4.7, 1 ex 5.7 samt 2 ex 6.7*
- 102. Gulsparv** *Enstaka Klimpfjäll 3-4.7 och längs vägen till Östersund 9.7*
- 103. Videsparv** *1 sjungande Ollsta 3.7*
- 104. Sävsparr** *1 sjungande Tysjöarna 3.7 samt 1 hane Bjurälvens naturreservat 8.7*

Däggdjur:

- Skogshare** *1 längs vägen från Gäddede 9.7*
- Kanin?** *1 sågs eventuellt i vägkanten på vägen till Gäddede 7.7 i närheten av bebyggelse*
- Rödräv** *1 på vägen till Bjurälvens naturreservat 8.7*
- Älg** *1 längs vägen i närheten av Strömsund 9.7*
- Ren** *Stora flockar sågs i Stekenjokk 5.7*

Amfibier:

- Vanlig groda** *1 Ankarede 7.7*

Växter:

Kräkklöver
 Brudsporre
 Vildlin
 Fjällvedel
 Tvåblad
 Fläcknycklar
 Klotpyrola
 Torta
 Nordisk stormhatt
 Tätört
 Fjällviol
 Norsknoppa
 Björnbrodd
 Tätört
 Svarthö
 Lappspara
 Krypljung
 Fjällglim
 Fjällnejlika
 Kung Karls spira
 Rosenrot
 Hönsbär
 Stjärnbräcka
 Björkpyrola
 Linnéa
 Vattenklöver
 Slätterblomma
 Vitsippsranunkel
 Fjällkvanne
 Mossljung
 Lappljung
 Nordspira